

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада дипломираног филолога у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака.
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада дипломираног филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима, и оспособљени су за испуњавање различитих радних задатака у васпитно-образовним установама, институцијама културе, органима локалне управе и самоуправе, штампаним и електронским медијима итд. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе дипломираног филолога у различитом институционалном окружењу и да објективно сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета У складу са индивидуалним планом реализације праксе и концепцијом наставе на програму/модулу, студент се опредељује за једну од следећих активности: волонтерски је ангажован на фестивалима и акцијама који промовишу културу, науку и образовање, тако што помаже у њиховој организацији, ангажован је као преводилац, лектор и сл.; упознаје се са активностима и свим корацима на припреми и реализацији научних пројеката; обавља захтевније преводилачке задатке у оквиру институције; лекторише текстове у институцији; похађа и укључен је у припрему радионица и семинара посвећених развоју научног подмлатка; учествује и води различите језичке, преводилачке и књижевне радионице и трибине на Филозофском факултету или у културним и образовним центрима и институцијама; пише научне, критичке, новинарске, есејистичке или белетристичке радове у оквиру курса, води радионице; објављује текстове у студентским, научним, медијским, културно-уметничким публикацијама (електронским и штампаним); волонтира у музејима, галеријама и библиотекама, учествује у организацији промоције пројеката, књига, часописа, књижевних и уметничких вечери, креира и пише различите пројекте који подстичу омладински активизам и међукултурну сарадњу, учествује у вођењу секција и радионица у истраживачким станицама и центрима, летњим школама и камповима; учествује са радом на студентским конференцијама; обавља преводилачку праксу у органима локалне управе и самоуправе; одлази на праксу у медијске куће – упознаје се са принципима и техникама вођења емисија, уређивања, лекторисања и кориговања текстова; објављује уметничке и стручне преводе, учествује у раду научних часописа које издаје Филозофски факултет (упознавање са процесом уређивања часописа, пружања помоћи у једноставним активностима везаним за лектуру, прелом и слично); учествује у радионицама о феномену плагијата и интелектуалне крађе на којима се студенти упознају са интелектуалним правима и слободама те антиплагијат софтвером.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење стручне праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све то у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе француског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Проширивање знања о савременим тенденцијама у настави француског као страног језика и о употреби савремених технологија у настави страних језика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су упознати са савременим тенденцијама у настави француског као страног језика и умеју своје теоријско знање да примене у виду израде самосталних педагошких активности заснованих на употреби савремених технологија у настави страних језика.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Еклектицизам у савременој настави страних језика. Употреба савремених технологија у настави страних језика. Мултилингвизам и плурилингвизам. Интеркултуралност. Франкофона култура и цивилизација у настави француског као страног језика. Акциони приступ и <i>Заједнички европски референтни оквир за живе језике: учење, настава, оцењивање</i> (ЗЕРОЈ). Основни појмови у ЗЕРОЈ-у: појам „задатка” (фр. <i>tâche</i>) и ученика страног језика као активног учесника у друштвеном животу неке заједнице (фр. <i>acteur social</i>). Опште индивидуалне компетенције према ЗЕРОЈ-у: фр. <i>savoirs, savoir-faire, savoir-être, savoir-apprendre</i>. Језичка комуникативна компетенција према ЗЕРОЈ-у: језичка, социolingвистичка и прагматичка компонента. Референтни нивои ЗЕРОЈ-а и њихови дескриптори. Језичке активности (говорени и/или писани језик) и њихове стратегије: рецепција, продукција, интеракција, медијација. Типологија вежби и активности у настави страних језика. Евалуација знања страног језика и типологија тестова. Аутоевалуација и указивање на значај континуираног усавршавања у оквиру васпитно-образовне праксе.</p> <p><i>Практична настава: вежбе</i></p> <p>Систематизација и продубљивање теоријских знања стечених на предавањима кроз анализу дидактичког материјала заснованог на савременим тенденцијама у настави страних језика. Критички осврт на њихову применљивост у институционалној настави. Анализа међујезика србофоних говорника који уче француски као страни језик и предлагање педагошких активности за различите узрасте и нивое знања циљне групе у складу са савременим тенденцијама у настави страних језика. Организовање и импровизација педагошких активности заснованих на употреби савремених технологија у настави француског као страног језика.</p>
<p>Литература</p> <p>Bertocchini, P., Constanzo, E. (2008). <i>Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE</i>. Paris: CLE International.</p> <p>Conseil de l'Europe. (2001). <i>Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer (CECR)</i>. Strasbourg: Unité de Politiques Linguistiques. <https://rm.coe.int/16802fc3a8>.</p> <p>Conseil de l'Europe. (2018). <i>Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs</i>. Strasbourg: Programme des Politiques Linguistiques, Division des Politiques éducatives, Service de l'Éducation. <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>.</p> <p>Courtillon, J. (2003). <i>Élaborer un cours de FLE</i>. Paris: Hachette FLE.</p> <p>Cuq, J.-P. (dir.). (2003). <i>Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. ASDIFLE (Association de Didactique du Français Langue Étrangère). Paris: CLE International.</p> <p>Cuq, J.-P., Gruca, I. (2005). <i>Cours de didactique du français langue étrangère et seconde</i>. Grenoble: PUG.</p> <p>Cyr, P. (1998). <i>Les stratégies d'apprentissage</i>. Paris: CLE International.</p>

Puren, C. (2006). De l'approche communicative à la perspective actionnelle. *Le français dans le monde*, 347, 37-40. Paris: FIPF-CLE International.

Robert, J.-P., Rosen, É., Reinhardt, C. (2011). *Faire classe en FLE. Une approche actionnelle et pragmatique*. Paris: Hachette FLE.

Weber, C. (2013). *Pour une didactique de l'oralité. Enseigner le français tel qu'il est parlé*. Paris: Didier.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе: методичке апликације српског језика као нематерњег и страног
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање с теоријским поставкама методике наставе страног језика. Усвајање основних методичких принципа и техника с обзиром на различите језичке активности. Стицање знања о употреби савремених наставних средстава. Усвајање принципа и метода испитивања – тестирања и оцењивања стечене језичке компетенције.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>На крају курса студент ће бити оспособљен за извођење наставног процеса, као и за припрему и вредновање наставног материјала и самих наставних активности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Теоријска настава:</p> <p>1. Теоријске поставке наставе страног језика. 2. Планирање наставних активности. 3. Усвајање језика у природној средини и изван ње. 4. Типови часова. 5. Језичке вештине. 6. Наставна средства. 7. Испитивање.</p> <p>Практична настава:</p> <p>Пасивна пракса – студенти посматрају реализацију часова са страним студентима, уочавају елементе часа, усвајање одређених језичких вештина, корекцију грешака (према понуђеном обрасцу процењују успешност појединих елемената теоријске основе).</p>
<p>Литература</p> <p>Scrivener, Jim. <i>Learning Teaching</i>. Oxford: Macmillan. 2005.</p> <p>Точанац-Миливојев, Душанка. <i>Методe у настави и учењу страног језика</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 1997.</p> <p>Šotra, Tatjana. <i>Kako progovoriti na stranom jeziku</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2006.</p> <p>Dimitrijević, Naum. <i>Testiranje u nastavi stranih jezika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 1999.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе књижевности и српског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената с новим наставним методологијама и одговарајућом литературом; овладавање савременим начинама учења, интерактивне комуникације и самосталног истраживачког рада у настави књижевности; интертекстуалност, интермедијалност, интердисциплинарност и примена информационо комуникационих технологија као нове наставне методологије примењене на различитим моделима.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студен ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • овладати савременим наставним моделима у настави књижевности, • умети да имплементира интертекстуалне, интермедијалне, интердисциплинарне елементе у наставни процес из књижевности и српског језика, • умети да користи ИКТ у образовном процесу.
<p>Садржај предмета</p> <p><u>Теоријска настава:</u> Књижевнонаучна и наставна методологија и друге корелације у интегрисаном наставном процесу; методички приступ књижевном делу са аспекта поетике и реторике – интердисциплинарни приступ; романескни и драмски дискурс говорног и писаног текста- мултимедијски приступ; интертекстуално тематско повезивање као методичка радња проблемске наставе; методичка полазишта у проучавању жанровског синкретизма у књижевном делу и хибридног жанра; цитатност као поступак у методичком систему учења путем откривања; стилогена средства у компјутерској припреми наставног процеса елементима учења на даљину; имплементација информационо комуникационих технологија у наставни и ваннаставни процес.</p> <p><u>Практична настава:</u> Израда и презентација различитих методичких модела и апликације представљених методичких аспеката на репрезентативним књижевним делима; истраживачки рад на задату тему .</p>
<p>Препоручена литература :</p> <p>Јакшић Провчи, Бранка (2017). <i>Текст у калейдоскопу</i>. Нови Саад: Филозофски факултет.</p> <p>Јакшић Провчи, Бранка (2012). <i>Паралеле и сусретања – Душан Ковачевић и Александар Попови</i>. Нови Сад: Филозофски факултет.</p> <p>Gone, Žak (1988). <i>Образовање и медиј</i>. Београд: Clio.</p> <p>Илић, Павле (1991). <i>Од слова до есеја</i>. Нови Сад: Змај.</p> <p><i>Међуодноси уметничких светова</i> (2005). Приредио Слободан Лазаревић. Крагујевац: Филум.</p> <p>Міоџиновић, Мирјана (1981). <i>Модерна теорија драме</i>. Београ.: Nolit.</p> <p>Николић, Милија (1992). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београ: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Rosandić, Dragutin (2005). <i>Методика књижевног одгоја</i>. Загреб:Školska knjiga.</p> <p>Теžак, Стјепко (2002). <i>Методика наставе филма</i>. Загреб:Školska knjiga.</p> <p>Додатна литература на сваком од истраживачких часова практичне наставе.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методичке иновације и развијање компетенција на часу матерњег језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Упознавање савремених метода у методици наставе, теоријских аспеката предмета и наставе као процеса. Усавршавање наставног кадра за рад у основним и средњим школама и у образовању одраслих.
Исход предмета Студенти су припремљени за педагошко истраживање, планирање, развој, прихватање нових технологија.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i> Подручја и ситуације развоја компетенције. Подручја и методе развоја компетенције матерњег језика. Искуства и поуке мерења компетенције. Промена парадигме у књижевном васпитању и образовању. Реформе наставе књижевности (доживљајно усмерена настава књижевности, час књижевности као херменеутичка ситуација, медијаморфоза унутар школе итд.). Мултидисциплинарност у настави књижевности, међупредметна корелацији. Нови програми, виртуелни светови и дигитални језик. Развијање језичке и књижевне креативности. Појам способности разумевања текста, вредновање усменог и писменог изражавања. Процес читања. Развијање вештине читања. Развијање критичког размишљања помоћу читања и писања. Рад са надареном децом. Инклузивна настава. Уџбеници и степени медијаморфозе. Ваннаставне активности: педагогија музеја, библиотека, библиотерапија.</p> <p><i>Практична настава</i> Интерактивне и коперативне технике, пројект метода, портфолио, ИКТ у настави. Вежбе саморазвоја. Стратегије и методе читања. Мерења разумевања прочитаног и вештине писменог изражавања код нас и у иностранству. Разумевање текста – традиционалне и модерне вежбе. Традиционалне и коперативне вежбе за вежбање усменог и писменог изражавања. Тренинги и типови задатака. Састављање и вредновање савременог теста. Информациона писменост, библиотекарска знања, библиотека и саморазвој.</p>
<p>Литература</p> <p>Fenyő D. György szerk. 2010. <i>Hézagpótlás: A kortárs magyar irodalom tanítása</i>. Budapest: Aula.info.</p> <p>Kulcsár Szabó Ernő – Szirák Péter szerk. 2003. <i>Történelem, kultúra, medialitás</i>. Budapest: Balassi.</p> <p>Nagy Attila. 2011. <i>Az olvasás ösztantárgyi feladat</i>. Szombathely: Savaria University Press.</p> <p>Nagy Czirok Lászlóné–Kárász Péter. 2012. <i>Tudástérképek II</i>. Budapest: APC Stúdió.</p> <p>Petőfi S. János–Benkes Zsuzsa. 2002. <i>Multimediális szövegek megközelítései</i>. Pécs: Iskolakultúra.</p> <p>Pletl Rita szerk. 2014. <i>Anyanyelvoktatás. Irányok és törésvonalak</i>. Kolozsvár: Ábel Kiadó.</p> <p>Rohonyi Zoltán szerk. 2001. <i>Irodalmi kánon és kanonizáció</i>. Budapest: Osiris.</p> <p>Samu Ágnes. 2004. <i>Kreatív írás</i>. Budapest: Holnap Kiadó.</p> <p>Sipos Lajos főszerk. 2006. <i>Irodalomtanítás a harmadik évezredben</i>. Budapest: Krónika Nova Kiadó.</p> <p>Wolf Emőke. 2011. <i>Hogyan taníts interaktív táblával? Módszergyűjtemény</i>. Budapest: Humán Műhely Bt.</p>

Студијски програм: МАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: Методика наставе румунског језика и књижевности 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета:</p> <p>Проширивање знања о комуникативном приступу у настави румунског језика уопште, развијање практичних вештина везаних за избор и израду језичког материјала. Упознавање проблематике учења ове дисциплине, овладавање терминологијом, упознавање технике и методе које се примењују на часу у циљу организовања предавања румунског језика и књижевности.</p>
<p>Исход предмета:</p> <p>Студенти поседују вештине и знања за израду и примену комуникативних активности, владају стратегијама и техникама рада на часу активне (проблемске и интерактивне) наставе румунског језика и књижевности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i></p> <p>Припрема за час; Праћење и вредновање ученичког рада; Домаћи задатак (дугорочни, краткорочни, писмени састави); Слободне активности (форме, организовање и вођење секција): Школска документација.</p>
<p>Литература</p> <p>Илић, Павле. (2003). <i>Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси</i>. Нови Сад: Змај.</p> <p>Marcușanu, I.; Dumitru, V.; Marcușanu, E. D. (2002). <i>Limba română pentru educatoare, învățători și profesori – ghid metodic</i>. București: Editura Didactică și Pedagogică.</p> <p>Николић, Миља. (1999). <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.</p> <p>Parfene, Konstantin. (1999). <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală</i>. București: Polirom.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методички системи
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са савременим методичким системима и израда и презентација различитих методичких модела за наставне садржаје из области српског језика и књижевности.
Исход предмета Стицање теоријске основе за функционалну примену савремених методичких система, поступака и модела у школском учењу српског језика и књижевности.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Методички системи наставе матерњег језика и књижевности. Савремени методички системи који обезбеђују активну и интерактивну наставу. Индуктивно-дедуктивни методички систем. Интерпретативно-аналитички методички систем. Корелацијско-интеграцијски методички систем. Проблемска, истраживачка и стваралачка настава. Програмирана настава. Учење путем откривања. Комбиновање методичких система. <i>Практична настава</i> Студенти увежбавају примену методичких поступака и корака из различитих методичких система.
Литература Петровачки, Љиљана. <i>Синтакса у настави српског језика и књижевности</i> (одабрана поглавља). Нови Сад: Змај, 2000. Петровачки, Љиљана. <i>Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности</i> . Лингвистичке свеске 7. Нови Сад: Филозофски факултет, 2008. Петровачки, Љиљана и Гордана Штасни. <i>Методички системи у настави српског језика и књижевности</i> . Нови Сад: Филозофски факултет, 2010.

Студијски програм: ОАС ЈЕЗИК, КЊИЖЕВНОСТ И КУЛТУРА
Назив предмета: МЕДИЈИ У НАСТАВИ НЕМАЧКОГ ЈЕЗИКА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Развијање медијално-педагошке и медијало-дидактичке компетенције. Оспособљавање студената да самостално примењују и користе широк спектар медија у настави немачког језика.
Исход предмета Студент познаје предности примене различитих врста медија у настави страног језика, упознат је са методичко-дидактичким поступцима и приступима који се примењују у раду са њима и уме да самостално интегрише и примени различите врсте медија у наставном процесу.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Одређивање предмета проучавање медијалне дидактике и дефинисање појмова медијална-педагошка и медијална-дидактичка компетенција. Неуробиолошке основе учења и њихове импликације за примену медија у настави страног језика. Теорије учења и дигитални медији (бихејвиоризам, когнитивизам, конструктивизам). Улога и значај медија у настави немачког језика. Подела и врсте медија: аудио медији (радио, музика), визуелни (фотографија, приче у сликама), аудиовизуелни (филм, серије, видео клипови, трејлери), нови медији (компјутер и интернет). Бављење сваком од поменуте врсте медија, при чему је акценат на упознавање са методичко–дидактичким поступцима који се могу применити у раду са њима у циљу успешне имплементације медија у наставни процес. <i>Практична настава:</i> Усвајање поменутих наставних садржаја кроз вежбе са конкретним задацима и давање практичних примера на који начин се поменуте врсте медија могу интегрисати у наставни процес.
Литература Bausch, K; R., Christ, H. & Krumm, H-J. (Hrsg.) (2007). <i>Handbuch Fremdsprachenunterricht</i> . Tübingen: Narr. Brandi, M.-L. (1996). <i>Video im Deutschunterricht. Fernstudieneinheit 13</i> . München: Goethe Institut. Brünner, I. (2009). <i>Gehirngerechtes Lernen mit digitalen Medien. Ein Unterrichtskonzept für den integrativen DaF-Unterricht</i> . München: IUDICIUM. Frederking, V.; Krommer, A. & Maiwald, K. (2012). <i>Mediendidaktik Deutsch. Eine Einführung</i> . Berlin: Erich Schmidt Verlag. Rösler, D. & Würffel, N. (2014). <i>Lernmaterialien und Medien. DLL 5</i> . München: Klett-Langenscheidt. Stipančević, A. (2014). Die Vermittlung der interkulturellen Kompetenz im Unterricht Deutsch als Fremdsprache durch die Rezeption von Fernsehserien. In: T. Tinnefeld et. al. (Hrsg.): <i>Fremdsprachenunterricht im Spannungsfeld zwischen Sprachwissen und Sprachkönnen. (S. 491-501)</i> . Saarbrücken: htw. Storch, G. (2009). <i>Deutsch als Fremdsprache. Eine Didaktik</i> . Paderborn: Wilhelm Fink. Surkamp, C. (Hrsg.) (2010). <i>Metzler Lexikon Fremdsprachendidaktik</i> . Stuttgart: Metzler.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе руског језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Проширивање знања о лингвокултурологији као новој лингвистичкој дисциплини која проучава различите врсте испољавања културе унутар језика. Упознавање студената са значајем и специфичностима лингвокултуролошких елемената руског језика и могућностима њихове имплементације у наставу руског језика у најбитнијим образовним профилима у српској говорној и социокултурној средини.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Након овог курса студент влада теоријским знањима из лингвокултурологије и уме да увиди могућности и значај њихове имплементације како у уџбеничку литературу тако и у сам наставни процес.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Лингвокултурологија као аутономна лингвистичка дисциплина, њен развој и предмет проучавања. Садржај и обим наставе културе на разним нивоима наставе руског језика. Лингвокултуролошки минимум у настави руског језика. Нееквивалентна лексика и лексика фона. Фразеологија и паремиологија у настави руског језика. Соматски језик: невербална комуникација. Руска говорна етикеција.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Организација наставе лингвокултурологије (оперативна етапа). Припремање наставника за наставу и планирање наставног процеса. Одабир и презентација лингвокултуролошког материјала на часу.</p>
<p>Литература</p> <p>Верещагин Е. М., Костомаров В.Г. (1993) <i>Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного</i>. Методическое руководство. Москва: Русский язык</p> <p>Григорьева С. А., Григорьев Н. В., Крейдлин Г. Е. (2001) <i>Словарь языка русских жестов</i>. Москва – Вена: Языки русской культуры. Wiener Slawistischer Almanach. Sonderband 49</p> <p>Драгићевић Р. (2010) <i>Вербалне асоцијације кроз српски језик и културу</i>. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије</p> <p>Зиновьева Е. И., Юрков Е.Е. (2009) <i>Лингвокултурология: теория и практика</i>. Санкт-Петербург: МИРС</p> <p>Кончаревић К. (2002) <i>Савремени уџбеник страног језика: структура и садржај</i>. Београд: Завод за уџбенике</p> <p>Маслова В. А. (2001) <i>Лингвокултурология</i>. Москва: Библиотека Гумер</p> <p>Раичевић В. (2007) <i>Опита методика наставе словенских језика у инословенској средини</i>. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства</p> <p>Формановская Н. И. (2002) <i>Культура общения и речевой этикет</i>. Москва: Издательство „Икар“</p> <p>Varčot В. (2017) <i>Lingvokulturologija i zoonimska frazeologija</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Методика наставе словачког језика 3
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Развијање способности студената за успешно извођење наставе књижевности у основним и средњим школама, тј. у наставној пракси.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент је способан за успешно извођење наставе, што ће показати практичним држањем наставног часа у словачкој гимназији у Бачком Петровцу.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Пројектовање, моделовање методичких приступа, писање и реализација наставне припреме у васпитно-образовном процесу са циљем самосталног учешћа у настави. Функционална примена наставних принципа, метода и облика наставе, уз коришћење наставних средстава и материјала. Након завршетка хоспитовања и одржаног часа, студент сачињава сажет извештај о узорним часовима којима је присуствовао, као и анализу и евалуацију самостално реализованог часа. Припрема за испитни час се пише уз консултације са ментором. Држање испитног часа је јавно и пред комисијом коју чине предметни наставник у школи и предметни наставник са Одсека за словакистику.</p> <p>Литература</p> <p>LIPTÁKOVÁ, E. a kol: <i>Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry</i>. Prešov: Pedagogická fakulta, 2011</p> <p>LIPTÁKOVÁ, E., KLIMOVIČ, M.: <i>Inovácie vo vyučovaní jazyka a literatúry</i>. Prešov: Pedagogická fakulta, 2008</p> <p>PAVLOKIN, M., MACKOVÁ, Z.: <i>Žiak a učebnica</i>. Bratislava: SPN, 1989</p> <p>Студенти ће користити и уџбенике словачког језика и читанке за више разреде ОШ и за четири разреда гимназије.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура
Назив предмета: Методика наставе енглеског језика 3
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета: Упознавање студената с компонентама праћења и вредновања ученичког рада; упознавање студената с теоријским и практичним поставкама тестирања језичког знања, као и европским стандардима у области тестирања знања страних језика.
Исход предмета: Стицање основних теоријско-методолошких и стручних знања из области праћења језичких постигнућа ученика; упознавање с методама проверавања језичког знања ученика; конструисање и примена језичких тестова (стандардизованих и нестандардизованих) у наставној пракси; стицање увида у проблематику дефинисања конструкта који ће се мерити, вредновање аспеката комуникативне компетенције и проблематику израде ваљаних и поузданих језичких тестова; развијање истраживачке компетенције у области језичког тестирања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљ и значај проверавања и оцењивања језичког знања ученика. Компоненте праћења језичког напредовања ученика. Методе проверавања језичког знања ученика. Технике објективног оцењивања. Циљеви тестирања знања страних језика. Врсте тестова страних језика. Особине теста. Технике тестирања знања страних језика и састављање теста. Тестирање језичких вештина. Проблеми вредновања језичке продукције. Тестирање језичких елемената. Фазе процеса тестирања. Тестирање усмерено на норме и критеријуме. Европски стандарди у области тестирања знања страних језика. Заједнички европски оквир за живе језике (ЗЕО). Европски језички портфолио (ЕЈП). Поступци одређивања стандарда постигнућа на тестовима унутар ЗЕО. Међународно признати стандардизовани језички тестови. <i>Практична настава:</i> Вежбе: Практична разрада изложене теоријске грађе.
Литература 1. Alderson, J. C., Clapham, C. & Wall, D. (2005). Language Test Construction and Evaluation. Cambridge: Cambridge University Press. 2. Bachman, L. F. (1990). Fundamental Considerations in Language Testing. Oxford: Oxford University Press. 3. Bachman, L. F., Palmer, A. S. (2004). Language Testing in Practice. Oxford: Oxford University Press. 4. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. (2001). Cambridge: Council of Europe, Cambridge University Press. 5. Dimitrijević, N. (1986). Testiranje u nastavi stranih jezika. Sarajevo: Svjetlost. 6. Hughes, A. (2010). Testing for Language Teachers. Cambridge: Cambridge University Press. 7. Little, D. and Perclová, R. (2001). The European Language Portfolio. Guide for Teachers and Teacher Trainers. Strasbourg: Council of Europe. 8. Purpura, J. E. (2005). Assessing Grammar. Cambridge: Cambridge University Press. 9. Weir, C. (2005). Language Testing and Validation. An Evidence-Based Approach. Hampshire, New York: Palgrave Macmillan.

Студијски програм/студијски програми: ОАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Настава и тестирање лексике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета: Унапређење наставничких компетенција студената у области наставе лексике страног језика кроз упознавање са савременим наставним методама и техникама; као и упознавање са теоријским, методолошким и практичним аспектима тестирања лексике страног језика.
Исход предмета: Студенти ће бити оспособљени да на савремен и теоријски утемељен начин предају лексику страног језика на свим нивоима језичког знања као и да састављају и примењују валидне тестове за проверу лексичког знања.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Ментални лексикон и његова структура; ментални лексикон страног језика. Рецептивно и продуктивно знање. Лексичко значење; дескриптивно и асоцијативно. Врсте лексичких јединица и спојева. Одабир и презентовање лексике. Технике презентовања лексике. Извори, помоћна средства, приручници и активности за учење лексике. Ретенција и понављање. Стратегије за учење лексике. Развијање аутономности код ученика. Тестирање лексике. Типови тестова и њихово састављање. Међународни тестови. <i>Практична настава:</i> Вежбе: Дискусија о теоријским појмовима и примени теоријских знања у наставној пракси; демонстрација наставних метода, активности и стратегија; разговор о прочитаној литератури.
Литература: Aitchison, J. (2003). <i>Words in the Mind: An Introduction to the Mental Lexicon</i> . 3rd ed. Oxford: Blackwell. Brown, D. H. and Abeywickrama, P. (2010). <i>Language Assessment: Principles and Classroom Practices</i> . Harlow: Pearson Education. Carter, R. (1998). <i>Vocabulary: Applied Linguistic Perspectives</i> . London and New York: Routledge. Ellis, R. (2015). <i>Understanding Second Language Acquisition</i> . 2nd ed. Oxford: OUP. McCarthy, M. (1990). <i>Vocabulary</i> . Oxford: OUP. Nation, I. S. P. (2001). <i>Learning Vocabulary in Another Language</i> . Cambridge: CUP. Read, J. (2000). <i>Assessing Vocabulary</i> . Cambridge: CUP. Schmitt, D. et al. (2011). <i>Focus on Vocabulary 1</i> . 2nd ed. Harlow: Pearson Education. Schmitt, D. and Schmitt, N. (2011). <i>Focus on Vocabulary 2</i> . 2nd ed. Harlow: Pearson Education. Schmitt, N. (2000). <i>Vocabulary in Language Teaching</i> . Cambridge: CUP. Schmitt, N. and McCarthy, M. (eds.). (1997). <i>Vocabulary Description, Acquisition and Pedagogy</i> . Cambridge: CUP Schütze, U. (2016). <i>Language Learning and the Brain</i> . Cambridge: CUP. Thornbury, S. (2002). <i>How to Teach Vocabulary</i> . Harlow: Pearson Education.

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Глотодидактички материјали у настави енглеског језика
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање студената са широким спектром глотодидактичких материјала и њиховом применом у настави енглеског језика у раду са ученицима различитих узраста, од оних на раном узрасту до одраслих ученика.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Оспособљавање студената за примену усвојених знања у наставном раду, проналажење и инвентивно коришћење постојећих материјала, као и самостално креирање нових, те за праћење и анализирање савремене стручне литературе у пољу наставе енглеског језика, као основу за даљи развој и усавршавање у оквиру сопствене професионалне праксе.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Дефиниције и класификација глотодидактичких материјала. Општи критеријуми за одабир материјала погодних за рад (лингвистички, културолошки, васпитни, итд.) и примереност узрасту и нивоу познавања језика. Глотодидактички материјали и мотивација. Неаутентични материјали у настави енглеског језика. Уџбеници и мултимедијални курсеви страног језика, њихова класификација и критичка анализа њиховог садржаја. Примена педагошких и општих, као и једнојезичних и двојезичних речника у учењу и настави на различитим нивоима знања језика. Књижевни и некњижевни текстови језички прилагођени нивоу знања ученика (<i>graded readers</i>). Аудио и визуелни материјали у настави. Аутентични материјали у настави енглеског језика. Некњижевни и књижевни текстови у изворном облику као наставни материјал. Начини прилагођавања музичких садржаја наставним потребама. Видео материјали и њихова примена у настави енглеског језика. Употреба предмета из свакодневног живота у наставне сврхе. Глотодидактички материјали и информационо-комуникациона технологија.</p> <p><i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања. Осмишљавање наставних јединица које се ослањају на употребу различитих материјала. Критичка анализа појединачних врста глотодидактичких материјала кроз призму општих критеријума за одабир материјала погодних за наставни рад. Самостално креирање наставних материјала.</p>
<p>Литература</p> <p>Britton, K. et al. (1993). <i>Learning from Textbooks: Theory and Practice</i>. New Jersey: Lawrence Erlbaum.</p> <p>Leaney, C. (2007). <i>Dictionary Activities</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Lewis, G. (2009). <i>Bringing Technology into the Classroom</i>. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>McDonough, J. et al. (2013). <i>Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide</i>. Oxford: Wiley-Blackwell.</p> <p>Mishan, F. (2005). <i>Designing Authenticity into Language Learning Materials</i>. Bristol, Portland: Intellect.</p> <p>Tomlinson, B. (ed.) (2014). <i>Developing Materials for Language Teaching</i>. London: Bloomsbury Academic.</p> <p>Tomlinson, B. (ed.) (2008). <i>English Language Learning Materials: A Critical Review</i>. London: Continuum.</p>

Студијски програм : МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Настава енглеског језика на предшколском и млађем школском узрасту
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 6
Услов: Уписан одговарајући модул и/или стечене тражене компетенције на ОАС
Циљ предмета Упознавање студената са савременим истраживањима и теоријама о учењу страног језика на предшколском и млађем школском узрасту и начинима примене стеченог теоријског знања у пракси.
Исход предмета Оспособљавање полазника за примену усвојених знања у наставном раду, те за праћење и анализирање савремене стручне литературе у пољу наставе страних језика на раном узрасту, као основу за даљи развој и усавршавање у оквиру сопствене професионалне праксе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Карактеристике ученика предшколског и млађег школског узраста. Карактеристике ефикасних наставника. Улога вештине презентовања и невербалне комуникације у настави на раном узрасту. Употреба дечије књижевности у настави и критеријуми за одабир дела погодних за рад. Употреба прича и песама за децу у настави језика. Принципи тематске наставе. Стварање и одржавање позитивне средине за учење. Разумевање узрока недисциплинованог понашања. Употреба емотивне интелигенције и позитивне комуникације при управљању разредом. Настава на раном узрасту и лични развој ученика. Рад са ученицима са посебним потребама. Алтернативне методе евалуације стеченог знања ученика примерене предшколском и млађем школском узрасту. <i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања. Анализа студија случаја. Драматизација књижевних дела намењених деци и њихова анализа на основу презентованих критеријума. Осмишљавање тематских наставних јединица. Разговор о задатим темама.
Литература Cameron, L. (2001). <i>Teaching Languages to Young Learners</i> . Cambridge: Cambridge University Press. McKay, P. (2006). <i>Assessing Young Language Learners</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Moon, J. (2000). <i>Children Learning English</i> . Oxford: Macmillan. Phillips, S. (1993). <i>Young Learners</i> . Oxford: Oxford University Press. Prošić-Santovac, D. (2015). "Making the Match: Traditional Nursery Rhymes and Teaching English to Modern Children." <i>Children's Literature in English Language Education</i> , 3(1), 25-48. Prošić-Santovac, D. (2019). <i>The Magical Art: Appropriation, Reception and Interpretation of Fairy Tale</i> . Novi Sad: Faculty of Philosophy. Shin, J. K. & J. Crandall (2014). <i>Teaching Young Learners English: From Theory to Practice</i> . Boston: National Geographic Learning. Reilly, V., & Ward, S. (2003). <i>Very Young Learners</i> . Oxford: Oxford University Press.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура; модули Српска књижевност и језик, Русински језик и књижевност
Назив предмета: Увод у научни рад
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Студенти треба да упознају фазе и облике научно-истраживачког рада као и да овладају техникама научног рада и самосталног истраживања.
Исход предмета Познавање фаза и облика научно-истраживачког рада, владање техникама научног рада и оспособљеност за самостални научно-истраживачки рад у складу са етичким и формалним начелима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Ауторска права. Научна етика. Врсте научних радова. Фазе израде научног рада (радне претпоставке, избор предмета и грађе, прикупљање и организација грађе, писање рада, евалуација). Различити библиографски стилови и њихова правила (MLA, АРА, „Ванкувер стил“, „Чикаго стил“, „Турабиан стил“...). Поступак и облици рецензирања. План израде мастер рада и докторске дисертације. Приређивање рукописа, избора из дела, критичког издања дела и других врста радова за штампу. Презентација рада. <i>Практична настава:</i> Израда планова различитих истраживачких радова, примера библиографских стилова, рецензија и презентација радова.
Литература – Екснер, А.(2016). <i>Увод у објављивање научних публикација: претходна искуства, концепти, стратегије</i> . Београд: Центар за промоцију науке. – Клеут, М. (2010). <i>Научно дело од истраживања до штампе</i> . Нови Сад: Академска књига. – Кузмановић Јовановић, А. и др. (2012). <i>Приручник из академског писања</i> . Београд: Чигоја штампа. – Кундачина М. и Банђур. В. (2007). <i>Академско писање</i> . Ужице: Учитељски факултет.

Студијски програм: ОАС Језик, књижевност и култура; модули Српска књижевност и језик, Русински језик и књижевност
Назив предмета: Нове наставне методологије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Овладавање савременим научним методологијама које ће се применити у настави.
Исход предмета Усвојен интертекстуални аналитички модел у настави који обезбеђује синхронијско и дијахронијско повезивање и уклапање наставе у проблемске, корелацијскоинтеграцијске системе и омогућава учење откривањем.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам интертекстуалности као нове наставне методологије. Средњовековна, барокна и савремена књижевност као извор цитата. Интертекстуалне везе старе књижевности (<i>Еп о Гилгамешу</i>) усмене књижевности, средњовековне књижевности, Библије и Гетеовог <i>Фауста</i> с делима: <i>На Дрини ћуприја</i> Иве Андрића, <i>Хазарски речник</i> Милорада Павића, <i>Процес</i> Франца Кафке, <i>Енциклопедија мртвих</i> Данила Киша, романи Давида Албахарија, <i>Уста пуна земље</i> Бранимира Шћепановића и др. <i>Практична настава</i> Наведени романи и изабране приповетке у форми деконструисане бајке, аутора Иве Андрића истраживаће се у оквиру пројектне наставе а у контексту средњовековне, барокне и савремене књижевности, у интертекстуалним релацијама према <i>Књизи о Јову</i> , у светлу архетипа прогоњеног Јеврејина, у контексту јеванђелске приче о Лазаревом васкрсењу.
Литература Д. Ораић-Толић, <i>Теорија цитатности</i> , Г. Ерор, <i>Генетички видови интерлитерарности, Интертекстуалност и интермедијалност</i> , ур. З. Марковић и др, М. Бекер, <i>Сувремене књижевне теорије, Текст у контексту</i> , приредио Н. Милић, М. Шутић, <i>Књижевна архетипологија</i> . Група аутора и О. Радуловић, <i>Интертекстуалност као наставна методологија</i> , Нови Сад 2007; О. Радуловић, <i>Нове научне методологије у настави књижевности</i> . Нови Сад 2011.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура; модул Српска књижевност
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Назив предмета: Смеховни аспект усмене књижевности
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљеви предмета: Проширивање знања о смеховној обредности у различитим фолклорним жанровима и разумевање поступка <i>карневализације</i> .
Исходи предмета: По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - уочавају и идентификују основне елементе народне смеховне културе; - разумеју и усвоје значење и садржај појмова <i>обред, карневал/карневализација, смеховно и еротско</i> у контексту српске традиционалне културе; - изведу закључак о смеху и афирмацији телесног као неодвојивим елементима светковина плодности; - разумеју и образложе поступак тзв. <i>карневализације</i> стварности и начин на који функционише у конкретним делима усмене књижевности; - усаврше интерпретативне компетенције везане за тумачење и анализу одабраних дела у којима су заступљени елементи народне смеховне културе.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Значење и садржај појмова <i>обред, карневал/карневализација, смеховно и еротско</i> у контексту српске традиционалне културе. Смех и афирмација телесног (посебно кроз еротски доживљај) као неодвојиви део стварности празника. Ритуални контекст шаљивих и еротских народних умотворина (култ плодности). Празнично-карневалска слика света, фразеологија, садржај и стилски поступци у народним еротским песмама (поскочицама, ојкалицама и сл.), шаљивим и <i>мрсним</i> причама, драмским облицима (<i>фолклорном театру</i>), басмама, загонеткама, пословицама итд. <i>Практична настава:</i> Интерпретација дела у којима се манифестују наведене представе.
Литература: Ајдачић, Д. (прир.). (2000). <i>Erotsko u folkloru Slovena</i> . Zbornik radova. Beograd: Stubovi kulture. Bahtin, M. (1978). <i>Stvaralaštvo Fransoa Rablea i narodna kultura srednjeg veka i renesanse</i> . Beograd: Nolit. Богдановић, Н. (прир.). (1998). <i>Опсцена лексика: зборник радова</i> . Ниш: Просвета. Карановић, З., Јокић, Ј. (2009). <i>Смеховно и еротско у српској народној култури и поезији</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Kraus, Fridrih S. (1984). <i>Mrsne priče: erotska, sodomijska i skatološka narodna proza</i> . Prir. D. Ivanić. Beograd: Prosveta. Младеновић, Ж., Недић, В. (прир.). (1974). <i>Српске народне пјесме из необјављених рукописа Вука Стеф. Караџића, Књига пета, Особите пјесме и поскочице</i> , Београд: САНУ. Prop, V. (1984). <i>Problemi komike i smeha</i> . Novi Sad: Dnevnik, Književna zajednica. Самарџија, С. (2004). <i>Пародија у усменој књижевности</i> . Београд: Народна књига – Алфа.

Студијски програм/студијски програми МАС Језик, књижевност и култура; модул Српска књижевност и језик; Компаративна књижевност; Културологија
Врста и ниво студија: мастер академске студије
Назив предмета: Упоредно проучавање јужнословенских књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање студената са процесима развоја јужнословенских књижевности од 19. века до данас.
Исход предмета Познавање сличности и разлика у развоју јужнословенских књижевности и оспособљеност студената за самосталне компаративне анализе.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Јужнословенски интеркултурни и књижевни контекст. Проблеми, задаци и циљеви проучавања јужнословенске књижевности. Посебности романтизма, реализма, модерне, авангардне, књижевности после Другог светског рата и постмодерне књижевности у јужнословенским оквирима. Одабрани примери за упоредну анализу (Ф. Прешерн-И. Мажуранић-П.П. Његош, М. Црњански-М.Крлежа, Б.Пекић-В.Зупан, Г. Трибусон-В. Урошевић, Д. Угрешић-Д. Албахари). <i>Практична настава:</i> У компаративном контексту се анализирају књижевна дела позната из предмета на којима се обрађују српска, хрватска, словеначка и македонска књижевност као и дела босанско-херцеговачке и бугарске књижевности. Борислав Пекић, <i>Године које су појели скакавци</i> , Витомил Зупан, <i>Левитан</i> , Алеко Константинов, <i>Баја Гањо</i> , избор из антологија македонске, бугарске, словеначке и босанско-херцеговачке књижевности.
Литература 1. Војана Стојановић-Пантовић, <i>Rasponi modernizma</i> , Novi Sad: Akademska knjiga 2011, 2. Тихомир Брајовић, <i>Идентично различито</i> , Београд: Геопоетика 2007. 3. Zdenko Lešić, <i>Priповјedači (Ćorović, Kočić, Andrić, Samokovlija, Humo)</i> , Sarajevo: Veselin Masleša 1988. 4. Ивана Живанчевић-Секеруш, <i>Упоредници јужнословенских књижевности</i> , ИТП "Змај", Нови Сад, 2004, 273 стр. 5. Марија Митровић, <i>Преглед словеначке књижевности</i> , Нови Сад-Сремски Карловци: Издавачка књижарница Зорана Стојановића 1995. 6. Светлозар Игов, <i>Историја нове бугарске књижевности</i> , Београд: "Филип Вишњић" 2004. Милан Ђурчинов, <i>Нова македонска књижевност</i> , Београд: Нолит 1985. 7. <i>Антологије босанскохерцеговачке поезије, приповијетке и драме XX вијека</i> , Сарајево: Алеф 2000. 8. <i>Antologija savremene slovenačke književnosti, tekstove odabrali Alojzija Zupan Sosič, Irena Novak Popov, Mateja Pezdirc Bartol</i> , Beograd: Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine 2011. 9. Жељко Милановић, <i>Два писца и други</i> , Службени гласник, Београд, 2012.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Есеј и критика у српској књижевности 20. века
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов:
Циљ предмета Стицање увида у ауторе и токове есејистике и књижевне критике у српској књижевности 20. века.
Исход предмета По завршетку овога курса студенти би требало да буду упознати са опусима најзначајнијих аутора, те типолошким одликама и формално-идејним карактеристикама српске књижевне критике и есејистике у 20. веку.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам есеја (Ђ. Лукач, Т. Адорно, С. Марић, Ј. Христић, М. Солар, М. Епштејн). Појам књижевне критике (Р. Велек, П. де Ман, С. Петровић, Р. Барт). Успон критике у раздобљу модерне (Б. Поповић, Ј. Скерлић, М. Цар, С. Јовановић, Б. Лазаревић, У. Петровић). Предисторија српског модерног есеја. Типолошке одлике есеја у српској књижевности 20. века. Водећи есејисти у периоду модерне (Ј. Дучић, И. Секулић, В. Петровић). Период модернизма и авангарде, те важност есејистике и критике. Значајни есејисти (С. Винавер, Т. Манојловић, И. Андрић, М. Црњански, Р. Петровић, М. Настасијевић, М. Ристић, Д. Матић, А. Савић Ребац) и критичари (М. Богдановић, В. Глигорић, Ђ. Јовановић). Развој есејистике и критике у другој половини 20. века. Значајни критичари (Б. Михајловић Михиз, П. Цацић, Љ. Јеремић, А. Петров, С. Гордић, Ј. Делић, М. Недић, Р. Микић, М. Пантић). Успон есеја и његова специфична улога у књижевном животу (М. Павловић, З. Мишић, Р. Константиновић, В. Десница, М. Кашанин, М. Лесковац, Б. Петровић, С. Марић, С. Бркић, Ј. Христић, Н. Милошевић, Н. Кољевић, Д. Киш, А. Јерков, М. Ломпар). <i>Практична настава</i> Самостални истраживачки рад подразумева рад на текстовима наведених аутора.
Литература Едиција „Српска књижевна критика“, Бг – НС; Ђ. Лукач, „О суштини и облику есеја“, у: <i>Душа и облици</i> , Бг 1973; Т. В. Адорно, „Есеј о есеју“, у: <i>Филозофско-социолошки есеји о књижевности</i> , Загреб 1983; Ј. Христић, „Анатомија есеја“, у: <i>Поезија и критика поезије</i> , НС 1957; С. Марић, „Пропланци есеја“, у: <i>Пропланци есеја</i> , Бг 1979; М. Солар, „Есеј о есеју“, у: <i>Есеји о фрагментима</i> , Бг 1985; М. Епштејн, <i>Есеј</i> , Бг 1997; Ј. Деретић, „Морални есеј“ и „Успон српског есеја“, у: <i>Поетика српске књижевности</i> , Бг 1977; тематски блок „Есеј на измаку века – превласт и расипање“, ЛМС, јун 1994, књ.453, св.6.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Град у српској књижевности 20. века
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознати студенте са историјом и кључним особеностима слике града на репрезентативним примерима из савремене српске прозе књижевности.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Познавање основних карактеристика слике града у кључним делима савремене српске прозе. Оспособљеност самосталног тумачења слике града у књижевним текстовима</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Кратка историја перцепција града у књижевности и филозофији: ренесанса, Просвећеност, романтизам, модернизам, постмодернизам. Разликовање полиса и мегалополиса, као два типа урбаног простора; хуманистички и антихуманистички темељи урбаног простора.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Анализа Андрићеве <i>Госпођице</i>, Црњансковог <i>Романа о Лондону</i>, и одломака Карановићевог романа <i>Више од нуле</i>.</p>
<p>Литература</p> <p>К. Е. Шорске, “Идеја о граду у европској мисли – од Волтера до Шпенглера”; Б. Пајк “Град у сталним променама” Р. Лехан “Од мита до мистерије” (сва три текста у: Поља, бр. 453, септембар – октобар, 2008,) Г. Зимел, “Метрополис и духовни живот” у <i>Георг Зимел 1858-2008</i>, Нови Сад, 2008. 280-291. О. Шпенглер, “Градови и народи (Душа града)” у <i>Пропаст Запада</i>, Београд, 2003. 105-137. М. Ломпар, <i>Црњански и Мефистофел</i>, Нолит, Београд, 2007. (одломци) С. Владушић, <i>Црњански, Мегалополис</i>, Београд, 2012. (одломци)</p>

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Поетика књижевног дела Владана Деснице
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 5
Услов: Нема
Циљ предмета Упознавање са поетичким карактеристикама прозе, поезије и есеја Владана Деснице.
Исход предмета Познавање доминантних поетичких карактеристика књижевног дела Владана Деснице у контексту времена у коме је стварао и прихваћених или одбачених књижевних утицаја.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Друштвени контекст стварања. Лектира и преводилачки рад. Есеји и други облици дискурзивне прозе. Поезија, приповетке и романи. Владан Десница и модерни роман. Неостварене полемике и преглед критичких радова о стваралаштву Владана Деснице. Превредновање досадашњих критичких ставова. <i>Практична настава:</i> Обрађиваће се следећа дела Владана Деснице: <i>Зимско љетовање</i> , <i>Прољећа Ивана Галеба</i> , <i>Проналазак Атханатика</i> , <i>Слијенац на жалу</i> , <i>Хотимично искуство – дискурзивна проза Владана Деснице</i> (текстови по избору), избор из збирки приповедака <i>Олупине на сунцу</i> , <i>Прољеће у Бадровцу</i> , <i>Ту, одмах поред нас</i> и <i>Фратар са зеленом брадом</i> .
Литература <ul style="list-style-type: none"> – Konstantinović, R. (1957). Vladan Desnica ili konačna forma. Desnica, V. <i>Zimsko ljetovanje</i>. Beograd: Kosmos, 221–227. – Рапо, D. (1989). <i>Novele i romani Vladana Desnice</i>. Zagreb: Školske novine. – Милановић, Ж. (2005). Згуснуте капи у аморфним формама (аутореференцијалност <i>Прољећа Ивана Галеба</i>). Милановић, Ж. <i>Advocatus diaboli</i>. Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 139–156. – Мраовић, Д. (2005). Културни простори <i>Зимског љетовања</i>: гротескност периферије и гротескност центра. <i>Кораџи</i>, (38/35), 11–12, 99–109. – Радуловић, Ј. и Иванић, Д. (прир.) (2007). <i>Књижевно дело Владана Деснице: зборник радова поводом 100–годишњице рођења</i>. Београд: Библиотека града Београда.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Неоавангардне и експерименталне тенденције у српској књижевности 20. века
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Студенти треба да се упознају са стилским, тематским, формалним и идеолошким особеностима неоавангардне и експерименталне српске књижевности 20. и 21. века, а у контексту европске и јужнословенских књижевности и да се оспособе за њено критичко и теоријско тумачење.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Познавање најважнијих стилско-поетских особености релевантних стваралаца и дела неоавангардне српске књижевности, односно њихово познавање у контексту европске, светске и јужнословенских књижевности, односно у контексту традиције и историјског развоја српске књижевности.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Периодизација: традиција, историјски узор, развој различитих авангардистичких праваца и поезика. Политички, друштвени, културни контекст српске неоавангардне и постмодерне књижевности. Дефиниција стилских формација: авангарда, неоавангарда, постмодернизам, трансавангарда, поставангарда. Развој стилова и поетичке особине главних представника српске неоавангардне књижевности. Воковизуел: жанр, облик, поезика. Сигнализам: особености правца и поезике. Ергодијска књижевност. Концептуална и перформативна уметност. Мејл-арт. Стрип и визуелни роман. Формални и наративни експерименти у прози. Жанрови експерименталне поезије: минималистичка поезија, компјутерска, летристичка, визуелна, концептуална, ергодијска. Војвођанска и београдска неоавангардна сцена. Трибина младих у Новом Саду: поезика и политика. Јужнословенски, европски и светски контекст.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Владан Радовановић: <i>Пустолина, Ноћник, Полиедар, Мена</i>. Миролуб Тодоровић: избор из сигналистичке поезије (визуелна и конкретистичка поезија, компјутерска поезија, мејл арт; сигналистички зборници). Бора Ћосић: <i>Mixed media</i>. Вујица Решин Туцић: <i>Реформ гротеск, Стругање маште, Простак у ноћи, Страхоте подземља, Јаје у челичној љусци</i>. Војислав Деспотов: <i>Весели пакао поезије, Чекић таутологије</i>, романи: <i>Мртво мишљење, Петровградска прашина, Андраци, Јепури и остала најважнија чудовишта Петровграда и средњег Баната, Јесен сваког дрвета, Европ број два</i>. Јовица Аћин: <i>Поетика кривотворења, Голи приповедач, Дуге сенке кратких сенки</i>. Владимир Копица: избор из поезије. Јудита Шалго: <i>67 минута наглас, Траг кочења</i>. Славко Богдановић: <i>Инвентар дисценранције</i>. Славко Матковић: избор из визуелно-поетских дела. Каталин Ладик: избор из поезије и концептуалистичких дела. Слободан Тишма: <i>Маниризми, Бернардијева соба</i>, избор из поезије групе „Луна“. Ненад Богдановић: избор из мејл арта. Иван Негришорац: <i>Трула јабука, Ракљар, Желудац, Земљопис</i>. Светислав Басара: <i>Приче у нестајању, Кинеско писмо, Pe king by Night</i>. Сава Дамјанов: <i>Истраживање савриенства, Колачи, обмане, нонсенси, Причке, Историја као апокриф, Порно-литургија архиепископа Саве</i>. Ђорђе Писарев: <i>Мимезис мимезис романа, Књига господара прича, Књиге народа лутака, Готска прича, Ковчег</i>. Мирослав Мандић: <i>Ружа лутања</i>, избор из дела.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дамјанов, Сава. <i>Шта то беше српска постмодерна?</i>. Београд: Службени гласник, 2012. 2. Марићевић, Јелена. <i>Легитимација за сигнализам: пулсирање сигнализма</i>. Београд: Еверест-медиа, 2016. 3. Негришорац, Иван. <i>Легитимација за бескућнике: српска неоавангардна поезија – политички идентитет и разлике</i>, Нови Сад: Културни центар Новог Сада, 1996 4. Рогач, Маја. <i>Историја, псеудологија, фама: студија о прози Светислава Басаре</i>. Београд: Службени гласник, 2010. 5. Butler, Kristofer. <i>Postmodernizam: sasvim kratak uvod</i>. Prevod Predrag Mirčetić. Београд: Službeni

- glasnik, 2012.
6. Denegri, Ješa i Šuvaković, Miško. *Prestupničke forme devedestih: postmoderna i avangarda na kraju XX veka*. Novi Sad, Muzej savremene likovne umetnosti, 1998.
 7. Dražić, Silvija. *Novosadski tekstualizam*. Novi Sad: Futura publikacije, 2018.
 8. Dražić, Silvija. *Stvarni i imaginarni svetovi Judite Šalgo*. Novi Sad: Alumnistkinje rodnih studija, 2013.
 9. Đurić, Dubravka i Šuvaković, Miško. *Impossible Histories: Historical Avant-gardes, Neo-avant-gardes, and Post-avant-gardes in Yugoslavia, 1918–1991*. Cambridge: The MIT Press, 2003.
 10. Kornhauser, Julian. *Signalizam srpska neoavangarda*. Niš: Prosveta, 1998.
 11. Milenković, Nebojša. *Vujica Rešin Tucić: tradicija avangarde*. Novi Sad: Muzej savremene umetnosti Vojvodine, 2011.
 12. Milenković, Nebojša (ur.). *Ich bin Künstler Slavko Matković*. Novi Sad: Muzej savremene umetnosti Vojvodine, 2005.
 13. Radovanović, Vladan. *Vokovizuel*. Beograd: Nolit, 1987.
 14. Sabolči, Mikloš. *Avangarda i neoavangarda*. Prevod Marija Cindori. Beograd: Narodna knjiga, 1997.
 15. Šuvaković, Miško. *Postmoderna*. Beograd: Narodna knjiga, 1995.
 16. Pavković, Vasa. *Neočekivani pesnici: Judita Šalgo, Vujica Rešin Tucić, Vojislav Despotov, Petru Krdu*. Novi Sad: Zavod za kulturu Vojvodine, 2015.
 17. Todoreskov, Dragana. *Tragom kočnja: prisvajanje, preodevanje i raslojavanje stvarnosti u poetici Judite Šalgo*. Novi Sad: Zavod za kulturu Vojvodine, 2014.
 18. *Književnost Vojislava Despotova* (zbornik radova), Zrenjanin: Narodna biblioteka, 2005.
 19. *Moć žene: Katalin Ladik – retrospektiva 1962–2010* (зборник радова). Novi Sad: Muzj savremene umetnosti Vojvodine, 2010.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Поезија Миодрага Павловића: дијалог са традицијом
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Да се студенти упознају са песничким стваралаштвом Миодрага Павловића..
Исход предмета По успешном завршетку овог курса студенти су у стању да адекватно сагледају све поетичке специфичности поезије Миодрага Павловића, која подразумева однос према књижевној и културној традицији, и у националном, али и у светском оквиру.
Садржај предмета Теоријска настава: Модерност у поезији Миодрага Павловића. Песнички разговор са традицијом кроз Павловићев поступак цитатности: семантички потенцијал интертекстуалности. Митско-историјски и друштвено-културни аспект Павловићевог песништва. Мит и повест у Павловићевој поезији. Термин „антислике“. Песнички однос према античком, библијском, хришћанском наслеђу. Песнички однос према наслеђу старих Словена, историји и књижевности српског средњег века. Песнички однос према модерној српској и светској књижевности. Практична настава: Интерпретација текстова (избор из поезије).
Литература Дубравка Ораић Толић, Теорија цитатности, Загреб 1990; Славко Гордић, Песник повести и културе, поговор за Изабране песме, Београд 1979; Ђорђе Деспић, Порекло песме, Зрењанин 2008. Часлав Ђорђевић, У мрежи симбола, Београд 2002; Зоран Мишић, Критика песничког искуства, Београд 1996; Љубомир Симовић, Дупло дно, Београд 1983; Књижевно дијело Миодрага Павловића, Зборник радова (уредник Ј. Делић), Плужине 2004; Богдан А. Поповић, предговор (у књизи Поезија М. Павловића), Београд 1986; Песништво и књижевна мисао Миодрага Павловића, зборник радова (уредник Ј. Делић), Београд 2010; Павле Зорић, Врхови, Београд 1991. Миодраг Павловић, приредио Ђорђе Деспић, Антологијска едиција "Десет векова српске књижевности", књига 79. Издавачки центар Матице српске, Нови Сад 2018.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура, модул Српска књижевност и језик
Назив предмета: Милан Кашанин – човек и дело
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање есејистичких, критичких и поетичких специфичности стваралаштва Милана Кашанина.
Исход предмета Након успешно завршеног курса студенти ће овладати релевантним научним знањем о тематским, стилским, мотивским и поетичким специфичностима књижевног стваралаштва Милана Кашанина.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Млади Кашанин – текстови у периодици (<i>Слога, Браник</i>). Књижевно дело Милана Кашанина у контексту међуратне књижевности и књижевности друге половине XX века. Књижевна критика Милана Кашанина – обележја, методе, „критика критике“. Кашанин као уредник часописа. Однос према традицији – између традиционалног и модерног. Разбијање форме реалистичког приповедања. Збирке приповедака (<i>Јутрења и бдења, Заљубљеници, У сенци славе</i>). Сарадња у периодици. Романи (<i>Трокошуљник, Пијана земља, Привиђења</i>). Есејистички рад: Удар на канон – <i>Судбине и људи</i> . Милан Кашанин као историчар српске књижевности. Историја уметности и књижевност. Кашанинови рукописи. Преписка Милана Кашанина. Место Милана Кашанина у историји српске књижевности – проблем рецепције. <i>Практична настава</i> Радови на текстовима. Интерпретација кључних дела Милана Кашанина.
Литература <i>Дело Милана Кашанина (темат), Савеременик, XXV, L, 8-9, 1979; И. Удовички, Књижевни критичар Милан Кашанин, Београд 1982; М. Недић, „Однос према традицији“, поговор у: М. Кашанин, Изабрани есеји, Београд 1977; С. Гордић, „Приповедач и романсијер Милан Кашанин“, Савременост и наслеђе, Нови Сад Orpheus 2006; П. Палавестра, Историја српске књижевне критике, Нови Сад 2008; З. Хацић, „Између орла и вука“ – Кашанин о Бранку Радичевићу“, Научни састанак слависта у Вукове дане, 46, 2, 2016; Ј. Алексић, „Књижевнокритичка, књижевноисторијска и естетичка мисао Милана Кашанина: (преглед једног истраживања)“, Зборник МС за књижевност и језик, 65, 2, 2017; Књижевни и критичарски опус Милана Кашанина, (Зборник), Даљ-Београд 2018; Милан Кашанин: књижевник, историчар књижевности и уметности (темат), Књижевна историја, L, 165, 2018.</i>

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Слика Другог у српској и хрватској књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Студенти треба да упознају механизме разумевања начина говора о Другоме као и да разумеју односе између књижевности и „историјског памћења“, начине на које жанрови конструишу Другог, како књижевност обликује „странца“ као и механизме књижевног памћења и заборављања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Познавање механизма стварања говора о Другом и о себи; разумевање веза између књижевности и „историјског памћења“; разумевање како различити књижевни жанрови конструишу Другог и историју; схватање како књижевност „обликује“ странца; разумевање књижевног памћења и заборављања.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава:</i> Студентима ће бити показани механизми који се користе када се говори или пише о Другом, док ће се кроз анализу слика о Другом (на које утичу идеолошки, национални или културни референцијални оквири), објаснити како се ствара полазна тачка за разумевање разлика. Књижевност као средство за креирање и изражавање националног идентитета. Интердисциплинарност имагологије (везе са историјом, антропологијом, социологијом, психологијом, културним и политичким студијама). Стереотипи, клишеи, слике. Порекло, природа, утицај националних стереотипа, ауто-слике, хетеро-слике. Култура као семантички простор, поље знакова и пракси којима представљамо себе и друге, сопствена друштва и историје. Етницитет као културни конструкт који увек садржи више различитих парадигми. Динамична и променљива структура етницитета чије су „границе“ порозне и отворене за утицаје Другог. Индивидуални или групни идентитет обликован у интеракцији са другим идентитетима. Различити елементи идентитета: лингвистички, национални, религиозни, културни, етнички, родни, локални, итд.</p> <p><i>Практична настава:</i> Текстови Немчића, Ненадовића, Андрића, Црњанског, Матоша, Винавера, Крлеже.</p>
<p>Литература</p> <ul style="list-style-type: none"> – Leerssen, J. (2000). The Rhetoric of National Character: A Programmatic Survey, <i>Poetics Today</i>, 21 (2), 267-292. – Pageaux, D. H. (1989). <i>Préis de la littérature comparé</i>. Paris: PUF. – Билефелд, У. (1988). <i>Странци: пријатељи или непријатељи</i>. Београд: Библиотека XX век. – Живанчевић-Секеруш, И. (2009). <i>Како (о)писати различитост?: слика Другог у српској књижевности</i>. Нови Сад. Филозофски факултет. – Рот, К. (2000). <i>Слике у главама</i>. Београд: Библиотека XX век. – Годоров, Ц. (1994). <i>Ми и други: француска мисао о људској разноликости</i>. Београд: Библиотека XX век. – Годорова, М. (1999). <i>Имагинарни Балкан</i>. Београд: Библиотека XX век.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура; модули Српска књижевност и језик, Русински језик и књижевност
Назив предмета: Репрезентација тела у књижевности
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: Нема
Циљ предмета Студенти треба да уоче разлике између различитих начина репрезентације тела у књижевном тексту.
Исход предмета Уочавање разлика између различитих начина репрезентације тела у књижевном тексту и оспособљеност за самосталну анализу наратива у којима су ове разлике препознате.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Односи тела и идентитета. Дуалистички концепт тела на супрот постмодерног концепта. Тело као објекат ума. Тело као производ културе, друштва, родних и других дискурзивних пракси. Тело и ум. Тело и идеологија. Тело појединца и тело друштва. Статус тела у наративу. Наративне стратегије репрезентације тела. Тело и наратив у различитим стилским формацијама. <i>Практична настава</i> Примена теоријских поставки на одабраним примерима по избору студената.
Литература <ul style="list-style-type: none"> – Blackman, L. (2008): <i>The Body: the Key Concepts</i>. London: Berg. – Brooks, P. (1993): <i>Narrative and the Body. Body Work. Objects of Desire in Modern Narrative</i>. Cambridge/London: Mass/ Harvard University Press, 1-28. – Federiči, S. (2013). <i>Kaliban i veštica. Žene, telo i prvobitna akumulacija</i>. Beograd: Burevesnik. – Galović, M. (2010): Tijelo od otjelovljenja do rastjelovljenja, <i>Doba estetike. Estetika lijepog. Problemi s ljepotom: od totalitarne prijetnje do fascinacije ljepotom "digitalnog privida"</i>. Zagreb: Antibarbarus. – Irigaray, L. (1990). Taj pol koji nije jedan. <i>Gledišta</i>, (31), 1-2, 1-16. – Kiš-Marot, D. i Bujan, I. (2008): Tijelo, identitet i diskurz ideologije. <i>Fluminensia</i>, (20), 2, 109-129. – Seltzer, M. (1992). <i>Bodies and machines</i>. New York: Rutledge. – Vojvodić, J. (ur.) (2016). <i>Tijelo u tekstu: aspekti tjelesnosti u suvremenoj kulturi</i>. Zagreb: Disput. – Zlatar, A. (2004). <i>Tekst, tijelo, trauma – ogledi o savremenoj ženskoj književnosti</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. – Zlatar, A. (2010). <i>Rječnik tijela</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. – Елизабет, Г. (2005). <i>Променљива тела: ка телесном феминизму</i>. Београд: Центар за женске студије и испитивање рода. – Јевремовић, П. (2007). <i>Тело, фантазам, симбол</i>. Београд: Службени гласник – Росић, Т. (2014). <i>(Анти)утопије тела</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност. – Росић, Т. (2014). <i>(Анти)утопије тела: репрезентација маскулнитета у савременој српској прози</i>. Београд: Институт за књижевност и уметност. – Цудит, Б. (2001). <i>Тела која нешто значе. О дискурзивним границама пола</i>. Београд: Самиздат Б92.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност и језик)
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Назив предмета: Вампир: од фолклорних наратива до српске фантастике поч. XXI века
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета: Оспособљавање студената за усвајање знања, везаних за основне елементе традиционалних представа о вампиру и њихово повезивање са прозним наративима о вампирима, уз реконструкцију следа трансформација датог демонског лика и примену одговарајуће методологије.
Исходи предмета: По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да - идентификују основне елементе који граде систем традиционалних представа о вампиру; - повежу их у комплекс представа, упореде и објасне функционалност њихове уметничке трансформације у модерним српским наративима (од „високе“ фантастике до horror-fantasy прозе); - уоче и објасне развојни пут трансформација демонских представа о вампиру; - упореде утицај традиционалне културе, с једне стране, као и утицаје светске популарне културе и књижевности, с друге стране, на уобличење савременог лика вампира; - оцене уметничку вредност лика у српској прози поч. XXI века; - упореде и укажу на промену парадигме у књижевнотеоријском изучавању теме вампиризма и лика вампира.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Традиционалне представе о вампиру. Сродност са другим демонским бићима. Време, простор и услови појављивања вампира. Први извори и лајпцишка „вамписка дебата“. Разлози интернационалног прихватања и популарности српске речи – <i>вампис</i> . Митско и историјско у првим наративима о вампиру (<i>Документовано и детаљно саопштење о вампирима или људским крвопијама, Вамписки указ</i> М. Терезије, <i>Дракула</i> Б. Стокера). Вампис у српској реалистичкој прози (В. Врчевић, С. М. Љубиша, М. Ђ. Глишић и др.). Мотив вампиризма у српској прози XX века (М. Црњански, Д. Марковић, Б. Пекић, М. Павић...). Актуелизација вампира у српској прози поч. XXI века (М. Новаковић, М. Петровић, А. Мандић и др.). Од фантастике до dark-fantasy жанра. Књижевнотеоријска изучавања теме вампиризма (Радин, Клеут и др.) <i>Практична настава:</i> Интерпретација одабраних веровања, предања, приповедака и романа.
Литература: Gelder, K. (2001). <i>Reading the Vampire</i> . London/New York. Детелић, М. (ур.). (2009). <i>Моћ књижевности. In memoriam Ana Radin: зборник радова</i> . Београд: Балканолошки институт САНУ. Детелић, М., Л. Делић. (ур.). (2016). <i>Крв. књижевност, култура: зборник радова</i> . Београд: Балканолошки институт САНУ. Ђорђевић, Т. (1953). <i>Вампис и друга бића у нашем народном веровању и предању</i> . Београд: Српска академија наука/Српски етнографски зборник, књ. LXVI. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномиологија</i> . Београд: Службени гласник. Клеут, М. (2018). <i>Вамписи у Србији у XVIII веку: књига и коментари</i> . Београд: Службени гласник. Miller, E. (ed.). (2009). <i>Bram Stoker's Dracula: A Documentary Journey into Vampire Country and the Dracula Phenomenon</i> . New York: Pegasus.

Ognjanović, D. (2014). *Poetika horora*. Novi Sad: Orfelin izdavaštvo.

Радин, А. (1996). *Мотив вампира у миту и књижевности*. Београд: Просвета.

Радин, А. (1998). *Приче о вампирима*. Београд: Просвета.

Тодоров, Ц. (2010). *Увод у фантастичну књижевност*, Београд: Службени гласник.

Марија Шаровић, М. (2008) *Метаморфозе вампира: компаративна анализа мотивског комплекса вампира у делима Р. Метисона, Б. Пекића, Б. Вијана и С. Лукјањенка*, Београд: Институт за књижевност и уметност.

Студијски програм: Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Средњовековне теме
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: завршене основне студије
Циљ предмета Студент проширује знања о књижевности средњег века.
Исход предмета Студент продубљује разумевање различитих тема и мотива из књижевности средњег века и њихових рефлекса у књижевности двадесетог века. Сазнаје о мање проучаваним темама (допринос жена, отворена питања везана за инкунабуле).
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Одабрани средњовековни топоси. Историја читања: Лектира Светог Саве. Допринос жена култури средњег века: списатељице, владарке, киторке, донаторке. Сремски Бранковићи: изгнанство као судбина. Сремски Бранковићи: настављачи светосавске традиције. Инкунабуле: отворена питања. Рефлекси средњовековне књижевности у књижевности двадесетог века. <i>Практична настава:</i> Рад на одабраним текстовима.
Литература 1. С.Томин, <i>Допринос жена српској култури средњег века</i> , Књиженство, теорија и историја женске књижевности на српском језику до 1915. године, Београд 2015, 1-25. 2. С. Томин, <i>Књигољубиве жене српског средњег века</i> , Академска књига, Нови Сад 2007. 3. С.Томин и Н. Половина, <i>Мир и тишина из Хиландарске повеље</i> . Прилог познавању једног топоса, Зборник у част Марији Клеут, Нови Сад, 2013, 319-337. 4. С. Томин, <i>Мужаствене жене српског средњег века</i> , Академска књига, Нови Сад, 2011. 5. С.Томин, <i>О Четворојеванђељу, петој инкунабули из штампарије Црнојевића. Неколико напомена</i> , Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе, Подгорица, Нови Сад, Бања Лука 2019, 557-572. 6. С. Томин, <i>Сремски Бранковићи као настављачи немањихких традиција</i> , Летопис Матице српске, књ. 501, св. 3, (март), Нови Сад 2018, 226-239. 7. С. Томин, <i>Средњовековна српска књижевност и њен византијски оквир. Неколико примера</i> , Србистика данас, књига 1, Зборник научних радова. Проблеми и перспективе савременог тумачења српског језика, књижевности и културе, Бања Лука, 2016, 190–208. 8. С. Томин, <i>Владика Максим Бранковић</i> , Нови Сад 2007.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Школска пракса – хоспитовање
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Упознавање са областима и специфичностима професионалног рада мастер филолога у педагошким установама. Примена стечених знања и вештина у испуњавању радних задатака у организацији и реализацији наставних активности. Оспособљавање студената за успешно извођење наставе језика и књижевности у основним и средњим школама (државним и приватним).
Исход предмета Студенти су упознати са делокругом рада мастер филолога, његовим садржајем, видовима и специфичностима и оспособљени су за извођење наставе у педагошким установама. Студенти су припремљени за остваривање програмских циљева и васпитних, образовних и практичних задатака у настави језика и књижевности. У стању су да критички анализирају улоге и обавезе мастер филолога у педагошком раду и да сагледавају проблеме у радном окружењу.
Садржај предмета Практични рад студената, или хоспитовање, организује се у основним и средњим школама уз стручни надзор руководиоца практичних вежби – наставника и ментора. Студенти посматрају наставни рад и упознају се са организацијом рада у школи, посебно са радом и обавезама стручног актива. Присуствују огледним часовима наставника, и ментора, после којих се организују анализе часова и њихова евалуација. За самостално извођење наставе студент се припрема на вежбама и пише детаљне елаборате наставних јединица, уз стручне консултације с наставником и ментором. Испитном часу приступа након успешно реализованих самосталних часова.
Литература Литература релевантна за организацију и спровођење педагошке праксе формулише се у зависности од индивидуалног плана реализације праксе и концепције наставе на програму/модулу, а све у договору са наставником и у складу са планираним задацима на пракси.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Студијски истраживачки рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 7
Услов: Претходно положени сви испити предвиђени програмом
<p>Циљ предмета</p> <p>Овладавање стратегијама активне примене знања и вештина неопходних за спровођење истраживања, које укључује утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи и представљање резултата истраживања.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су оспособљени за спровођење теоријског или емпиријског истраживања, које укључује следеће фазе: утврђивање предмета и сачињавање плана истраживања, прикупљање и анализирање литературе, спровођење истраживања на одговарајућем предмету или грађи те представљање резултата истраживања у облику писаног рада.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Дефинисање теме, односно прецизирање предмета истраживања, и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира те метода и техника истраживања. Прикупљање, класификација и тумачење литературе релевантне за дату тему и предмет истраживања. Израда плана истраживања. Прикупљање података и спровођење прелиминарне анализе прикупљених података. Дефинисање структуре рада – увод, део у коме се излаже теоријска анализа теме, презентује метод и изнесе резултати емпиријског истраживања, закључна дискусија, библиографија, прилози итд.</p>
<p>Литература</p> <p>Литература релевантна за реализацију студијског истраживачког рада формулише се у договору са наставником и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.</p>

Студијски програм: МАС Језик, књижевност и култура
Назив предмета: Мастер рад
Наставник/наставници: Сви наставници ангажовани на програму
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 13
Услов: Претходно положен Студијски истраживачки рад
<p>Циљ предмета</p> <p>Оспособљавање студената за спровођење истраживања уз коришћење научне и стручне литературе те доступних извора и података, затим за примену одговарајуће научне методологије, као и за писмену презентацију релевантних истраживачких тема и проблема у области филолошких наука.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент познаје начела одређеног теоријског система и способан је да га подвргне критичкој анализи и компарацији; самостално претражује литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за израду нацрта истраживања у оквиру ког би се анализирао неки проблем; спроводи испитивање поштујући следеће истраживачке фазе: уочавање релевантних истраживачких проблема, припрема и анализа података, интерпретација резултата истраживања и писање мастер рада у коме су презентовани истраживачки проблем те основни резултати и закључци истраживања; има способност дискутовања о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p>Мастер рад представља самостални истраживачки рад студента у коме се упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом у вези са проблемом истраживања. Истраживање које студент спроводи може да буде теоријско и емпиријско. Истраживање подразумева проучавање релевантне литературе у одређеном научном домену, анализу основних концепата и учених теоријских и емпиријских проблема у оквиру датог домена, спровођење анализе података, интерпретацију резултата ове анализе и дискусију о добијеним резултатима.</p> <p>Након обављеног истраживања студент припрема мастер рад у писаној форми. Мастер рад садржи следеће елементе: резиме, увод, анализу (део у коме се одабрана тема теоријски анализира) и завршну дискусију (закључак). Уколико истраживање које је студент спровео садржи емпиријску анализу података, мастер рад треба да има стандардни формат извештаја о емпиријском истраживању, који садржи податак о методу и добијеним резултатима.</p> <p>У оквиру уводног дела треба да буду представљене теоријске поставке и претходни резултати описани у релевантној литератури која се односи на истраживачку тему, као и критички осврт на њих. Уколико рад садржи делове посвећене методу и резултатима, у оквиру њих треба да су приказани поступак истраживања и јасно изнети резултати анализе података. На крају рада студент дискутује о резултатима у теоријском и практичном контексту и даје приказ закључака свога истраживања.</p> <p>Након предаје мастер рада студент приступа одбрани пред трочланом Комисијом, која је састављена од најмање два наставника компетентна за одбрани истраживачки проблем. Одбрана мастер рада састоји се од експозеа током којег студент представља проблем, истраживачки нацрт и резултате свог рада. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима завршног рада.</p>
<p>Литература</p> <p>Литература релевантна за реализацију мастер рада формулише се у договору са наставником (ментором) и у складу са одабраном темом и предметом истраживања.</p>

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Књижевност и психоанализа
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета: Да студенти овладају знањима која упућују на везу психоанализе и књижевности; Књижевност као инспирација за психоанализу: Едип, <i>Хамлет</i> , <i>Браћа Карамазови</i> ; да се упознају са основама Фројдове и Јунгове теорије, као и са концепцијама њихових наследника; да се информишу о вези Лаканове теорије и феминизма; да се упознају са применом психоаналитичке методе у анализи књижевних дела, али и у тумачењу психе стваралаца; да се упознају са делом Владете Јеротића, најважнијим представником психолошког и психоаналитичког приступа у тумачењу српских писаца и њихових дела. Да се оспособе за психоаналитичку интерпретацију књижевног текста.
Исход предмета : Студенти су овладали основним знањима из психоаналитичке теорије и аналитичке психологије (Фројд, Јунг) и имају знања о узајамним утицајима књижевности на психоанализу и психоанализе на књижевност; умеју сами да примене психоаналитички метод интерпретације књижевног дела.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основе Фројдове психоанализе о тројној структури личности и учење о несвесном. Јунгови архетипови и колективно несвесно: утицај теорије архетипова на савремене теоретичаре књижевности (Фрај) и писце (Ман, Андрић). Фројдово учење инспирисано грчким митом и књижевним делима: едипов комплекс. Фројдови есеји о књижевности и уметности (психоанализа стваралаштва: Леонардо да Винчи). Учење Жака Лакана о имагинативном и реалном поретку као степеницама развоја индивидуе и утицај ове теорије на концепцију „женског писма“. <i>Практична настава</i> На примерима одабраних књижевних текстова сагледава се могућност психоаналитичког приступа.
Литература (избор): Сигмунд Фројд (1970): <i>Из културе и уметности</i> . Нови Сад: Матица српска Жак Лакан (1983), <i>Списи</i> , Београд: Просвета [лат.] Карл Густав Јунг (1984), <i>Психолошке расправе</i> , Нови Сад: Матица српска Shoshana Felman (1985). <i>Writing and Madness: Literature, Philosophy, Psychoanalysis</i> . Cornell University Press. Жан Старобински (1990) <i>Критички однос</i> . Сремски Карловци: ИКЗС Клајн, Хуго (1993): <i>Фројд, психоанализа и литература</i> . Нови Сад: Матица српска Владета Јеротић (2007): <i>Дарови наших рођака (1-5)</i> . Београд: Арс либри-Задужбина В.Ј. Владета Јеротић (2007). <i>Путовање у оба смера</i> . Београд: Арс Либри-Задужбина ВЈ Жарко Требјешанин (2012). <i>Лексикон психоанализе</i> . Београд: Завод за уџбенике Владета Јеротић (2018) <i>Психоанализа и култура</i> . Београд: Задужбина В.Ј.

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност и језик)
Назив предмета: Епски јунаци у историји и српској усменој традицији
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: –
<p>Циљеви предмета</p> <ul style="list-style-type: none"> - стицање знања о историјској заснованости везивања појединог мотива или догађаја за одређеног јунака као носиоца епске нарације, односно сиженог модела; - проширивање и продубљивање постојећих знања студената о основним поступцима епске стилизације; - усавршавање интерпретативних компетенција студената, везаних за тумачење лика епске песме (из различитих перспектива (његове историјске биографије, усклађености са „знањем“ традиције, те испитивање поступака анахронизма, као и присуства полистадијалних елемената у структури песме и анатопизма – поступака делокализације епских јунака и њиховог повезивања са просторима са којима не постоји историјска веза и т. сл).
<p>Исходи предмета</p> <p>По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - упореде, разликују и доведу у везу слику средњовековног света у историјским изворима и усменој епској песми; - установе различите типове релација између историјских личности средњег века и најважнијих епских ликова; - идентификују, објасне и укажу на различите поступке номинације ликова у песми у односу на историјски прототип; - мапирају и реконструишу основне топове у епској слици света средњег века, као и да оцене хронотопичност појединих епских ликова; - дају своје примере, уоче и реконструишу симултаност процеса митологизације и историзације, као и динамику варијантних измена; - покажу, повежу и објасне међусобну условљеност епских биографија јунака и сиженог модела.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Средњи век у историји и епској песми (друштво феудалног доба и појединац као носилац витешког схватања оданости, дужности и части – поступци транспонована у епској песми, тзв. <i>епска стилизација</i>). 2. Историјске личности, њихове биографије засноване на савременим историјским изворима и литератури, као и најважнији појединачни и колективни ликови српских „јуначких пјесама најстаријих“ – модели епских биографија (избор): Немањићи; Мрњавчевићи (Вукашин и Марко), косовски бој као жижни топов српске јуначке епике – кнез Лазар и табло косовских јунака; Угричићи (Сибињанин Јанко/Јанош Хуњади, Секула/Секељи, Михајло Свилејевић/Силађи), Бранковићи (Вук, деспот Ђурађ, Вук Гргуревић/Змај Огњени Вук), Црнојевићи и Јакшићи. 3. Поступци номинације ликова у песми у односу на историјски прототип (епски јунак у двосмерном процесу): а) асимилација више историјских судбина у један лик, б) бифуркација једне историјске личности у два (или више) оделита лика. 4. Хронотопичност епских јунака и поетска слика света: од детопонимне номинације до делокализације (тзв. начело анатопизма). 5. Симултаност процеса митологизације и историзације и динамика варијантних измена. 6. Међусобна условљеност епских биографија јунака и сиженог модела. <p><i>Практична настава</i></p> <p>Рад на тексту (интерпретација одабраних песама и краћих народних умотворина из следећих антологија, збирки и е-база):</p> <p>Богишић, В. (2003). <i>Народне пјесме из старијих, највише приморских записа</i>. Горњи Милановац: ЛИО.</p> <p>Геземан, Г. (1925). <i>Ерлангенски рукопис</i>. Сремски Карловци. или</p> <p>Детелић, М., С. Самарџија и Л. Делић (прир.) <i>Ерлангенски рукопис</i>. http://monumentaserbica.branatomic.com/erl/</p> <p>Клеут, М. (2013). <i>Лирско-епске народне песме</i>. Нови Сад: Матица српска.</p> <p>Милутиновић Сарајлија, С. (1990, 2009). <i>Пјеванија црногорска и херцеговачка</i>. Никшић: Универзитетска</p>

ријеч; Бачка Паланка: Логос.

Пантић, М. (2002). *Народне песме у записима XV–XVIII века*. Београд: Просвета.

Петровић, С. (2001). *Косовска битка у усменој поезији*. Београд: Гутенбергова галаксија.

Пешикан Љуштановић, Љ. (2015). *Епске народне песме*. Нови Сад: Матица српска.

Самарџија, С. (2005). *Антологија епских народних песама*. Београд: Политика–Народна књига.

Стефановић Караџић, В. (1988). *Српске народне пјесме I–IV, Српске народне пословице*. Београд: Просвета.

Литература

Алексић М. (2018). *Марко Краљевић. Човек који је постао легенда*. Београд: Лагуна

Браун, М. (2004). *Српскохрватскајуначка песма*. Нови Сад/Београд: Завод за уџбенике/Вукова задужбина/Матица српска.

Делић, Л. (2006). *Живот епске песме „Женидба краља Вукашина“ у кругу варијаната*. Београд: Завод за уџбенике.

Детелић, М. (1992). *Митски простор и епика*. Београд: САНУ.

Детелић, М. (1996). *Урок и невеста: поетика епске формуле*. Београд: Балканолошки институт САНУ.

Детелић, М., Л. Делић и Љ. Пешикан Љуштановић (2017). *Главит јунак и остала господа*. Београд: Завод за уџбенике.

Деретић, Ј. (2000). *Српска народна епика*. Београд: „Филип Вишњић“.

Диздаревић Крњевић, Х. (1997). *Утва златокрила: делотворност традиције*. Београд: „Филип Вишњић“: 71–108.

Калић-Мијушковић, Ј. (1967). *Београд у средњем веку*. Београд: Српска књижевна задруга

Клеут, М. (1987). *Иван Сењанин у српскохрватским усменим песамама*. Нови Сад: Матица српска.

Клеут, М. (2006). *Реликвије из старине: огледи о српским епским народним песамама*. Нови Сад: Дневник.

Клеут, М. (2012). *Из Вукове сенке*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Лома, А. (2002). *Пракосово: словенски и индоевропски корени српске епике*. Београд: Балканолошки институт САНУ.

Maretić, T. (1966). *Naša narodna književnost*. Beograd: Nolit.

Пешикан Љуштановић, Љ. (2002). *Змај Деспот Вук: мит, историја, песма*. Нови Сад: Матица српска.

Ређеп Ј. (1992). *Сибиганин Јанко: легенде о рођењу и смрти*. Нови Сад : Књижевно-уметничка задруга Славија.

Rokai, P.–Đere, Z.–Pal, T & Kasaš, A. (2002). *Istorija Mađara*. Beograd: Clio.

Самарџија, С. (2008). *Биографије епских јунака*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије.

Спремић, М. (1994). *Деспот Бурађ Бранковић и његово доба*. Београд: Српска књижевна задруга.

Сувајџић, Б. (2014). *Орао се вијаше*. Ниш/Београд: Филозофски факултет/Филолошки факултет.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул Српска књижевност и језик
Назив предмета: Српски књижевни часописи XX века
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета Овладавање знањима о српским књижевним часописима XX века.
Исход предмета Након успешно завршеног курса студенти ће овладати основним знањима о српским књижевним часописима XX века.
Садржај предмета <i>Српски књижевни гласник. Летопис Матице српске. Бранково коло. Пријеглед Мале библиотеке. Крфски Забавник. Мисао. Надреалистичка гласила (Путеви, Сведочанства, Надреализам данас и овде). Гласила социјалне литературе (Нова литература) Данас. XX век. Уредништво. Концепција. Главни сарадници. Програмски текстови. Однос међу часописима. Преведена литература. Друштвено-историјски контекст. Публика. Тираж. Цензура.</i>
Литература Д. Витошевић, <i>Српски књижевни гласник 1901-1914</i> , Београд – Н. Сад, 1990; <i>Сто година Српског књижевног гласника</i> (зборник радова), Београд – Н. Сад 2003; М. Малетин, С. Марић, Д. Вртунски, „Садржај Летописа Матице српске 1825 - 1950“, други део, садржај по струкама, Н. Сад, 1976; Д. Попов, <i>Историја Матице српске IV</i> , Н. Сад, 2001; <i>Традиционално и модерно у српским часописима на почетку века 1895-1914</i> , (зборник радова), Н. Сад – Београд, 1992; <i>Српска авангарда у периодици</i> , (зборник радова), Н. Сад – Београд, 1996; <i>Крфски Забавник</i> , Бања Лука-Београд 2005; <i>Идеје</i> , Вишеград 2016.

Студијски програм : Језик, књижевност и култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Уплив култура у српску књижевност
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета: Стицање знања о утицају различитих култура на српску књижевност од њених почетака до савременог доба. Развијање способности препознавања елемената одређене културе у књижевним делима. Сагледавање утицаја одређене културе у историјском контексту.
Исход предмета: Студент зна да препозна елементе одређене културе у књижевном делу, те да разуме и објасни механизме њиховог појављивања у књижевноисторијском и поетичком контексту.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Грчка и римска антика. Византијска култура. Руско-украјински барок. Европска културна традиција (европеизација). Доситеј – од грчког утицаја до западне просвећености. Псеудокласицисти. Немачка романтичарска поетска и филозофска мисао. Француска есејистичка мисао.</p> <p>Семиотика културе (границе културе, спољашње/унутрашње; функционисање културе; динамизам културе; типологија културе).</p> <p>Међународно обликовно наслеђе у српској култури као знак културне изграђености: псеудокласични, романски, германски, словенски, грчко-византијски, источњачки утицај.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Препознавање елемената одређене културе у књижевном делу и њена књижевноисторијска карактеризација.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Д. Богдановић, <i>Историја старе српске књижевности</i>, Београд, 1980; 2. Д. Богдановић, <i>Студије из српске средњовековне књижевности</i>, Београд, 1997; 3. С. Радојчић, <i>Узори и дела старих српских уметника</i>, Београд, 1975. 4. Ј. Деретић, <i>Историја српске књижевности</i>, Београд, 2013. 5. Ј. Лотман, Огледи из типологије културе, <i>Трећи програм</i>, бр. 4, Београд 1974, 439-489. 6. У. Еко, <i>Култура, информација, комуникација</i>, Београд 1973. 7. Н. Грдинић, <i>Стални облици песме и строфе</i>. Београд: Народна књига – Алфа, 2007. 8. С. Париповић Крчмар, <i>Стални песнички облици српског неосимболизма</i>. Београд: Службени гласник, 2017.

Студијски програм : Језик, књижевност, култура; модул: Српска књижевност и језик
Назив предмета: Колективно и индивидуално у српској књижевности 20. века
Статус предмета: И
Број ЕСПБ: 4
Услов: нема
Циљ предмета: Да се студенти наведу на размишљање о колективистичким односно индивидуалистичким епохама у историји човечанства пратећи доминацију мотива жртве односно ероса у књижевним текстовима. Упознају се са концептом жртве у митологији и историји као са феноменом у служби кохезије колектива. Уче се да сагледају историју српске књижевности са становишта ових мотива, са почетком у народном предању о Косовском боју и Лазаревом опредељењу за жртву, као залогу будућег живота заједнице.
Исход предмета: Студенти повезују супротстављене мотиве жртве (саможртовања) и ероса као показатеље опште наклоњености заједнице према колективистичком односно индивидуалистичком принципу. Оспособљени су да разумеју текстове са становишта ове поделе, као и да тумаче текстуалне стратегије које одају доминацију једног од два супротстављена начела.
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава</i> Жртвени принцип и његово значење у грчкој митологији и трагедији. <i>Златна грана</i> Џејмса Фрејзера. Индивидуализам и декаденција Рима и Византије. Хришћанство као религија израсла из приче о саможртовању као кохезивни агенс. Ренесанса као реафирмација индивидуализма. Ничеова критика хришћанства. Косовски мит као кохезивна нарација српског националног колективитета. Грађански културни образац против патријархалности. Јаков Игњатовић и Лаза Лазаревић као први српски писци који тематизују супротстављеност индивидуе и колектива. Концепт ероса као примарно индивидуалистичког мотива. Фројд о табуу као зачетку културе, саможртовање зарад функционисања заједнице - суперего. Модерна као прва права индивидуалистичка епоха у српској књижевности, авангарда као повратак колективизму.</p> <p><i>Практична настава</i> На конкретним текстовима илуструју се напетости колективно/индивидуално и уочавају мотиви жртве и ероса и успоставља се веза ових мотива са историјским и културним контекстом.</p>
Литература: <p>Џејмс Фрејзер (1977). <i>Златна грана</i>. Београд: БИГЗ</p> <p>Сигмунд Фројд (2014). <i>Тотем и табу</i>. Београд: Невен</p> <p>Горана Раичевић (2010). “Ерос и жртва – о миру и рату у <i>Сеобама</i> М. Црњанског”. <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i>. XXXV/2, 109-121.</p> <p>Горана Раичевић (2011). “Лаза Лазаревић и Милош Црњански: између индивидуализма и патријархалности”. <i>Приповедна уметност Лазе К. Лазаревића – зборник радова</i>, Библиотека шабачка, Шабац 2011, 63-81.</p> <p>Горана Раичевић (2013). „Ерос и жртва у српској модерни: колективистички и индивидуалистички принцип у делу Милана Ракића и Борисава Станковића“, <i>Актуелност традиције: зборник у част Марији Клеут</i>. (Ур. С. Томин, Љ. Пешикан-Љуштановић, Н. Половина.)Нови Сад: Филозофски факултет 497-515.</p> <p>Горана Раичевић (2013). „Индивидуални и колективни идентитети у роману Слободана Селенића <i>Очеви и оци</i>“, <i>Аспекти идентитета и њихово обликовање у српској књижевности: Зборник радова</i>. (ур. Г. Раичевић). Нови Сад: Филозофски факултет, 2013, 249-261.</p> <p>Горана Раичевић (2014). „Чувари колективног памћења“, <i>У спомен на Боривоја Маринковића: Зборник Филозофског факултета</i> (ур. Н. Грдинић, С. Томин, Н. Варница), Нови Сад: Филозофски факултет 2014, 84-99.</p> <p>Горана Раичевић (2015). „Јован Скерлић између индивидуализма и колективизма“, <i>Летопис Матице српске</i>, год. 190, књ. 494, св. 4, 452-460.</p>

Студијски програм : Језик, књижевност и култура, модул Српска књижевност и језик
Назив предмета: Рефлекси усмене књижевности у делу Стевана Сремца
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: –
Циљ предмета На примеру изабраних дела Стевана Сремца показати како се у њима рефлектују усмена књижевност и елементи традиционалне културе и коју функцију ти рефлекси имају у композицији дела и остваривању његових дубинских значења и вредносних ставова и, нарочито, у обликовању хумора.
Исход предмета Продубљено познавање Сремчеве хумористичке прозе и поступака у хумористичком приповедању. Јасно уочавање односа између грађанске и традиционалне културе у делу и разумевање његове функције у обликовању дела. Продубљено сагледавање односа између усмене и писане књижевности у српској култури.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> На примеру романа <i>Поп Ђира и поп Спира</i> и <i>Зона Замфирова</i> и приповедака <i>Кир Герас</i> , <i>Вукадин</i> , <i>Ибиш ага</i> , <i>Ивкова слава</i> утврдити заступљеност и функције облика усмене књижевности и различитих представа традиционалне културе у карактеризацији ликова, обликовању хронотопа, развијању нарације, остваривању хумора (стереотипне представе, дигресивност, улога анегдоте и песме ругалице) и грађењу основних вредносних ставова (однос према традицији као мерило вредности). <i>Практична настава:</i> Самостално формулисање теме за испитни есеј, прикупљање литературе, планирање структуре рада и презентација ових истраживања.
Литература С. Сремац, <i>Поп Ђира и поп Спира</i> , Стеван Сремац, Н. Сад 2011, 25–219. С. Сремац, <i>Зона Замфирова</i> , Стеван Сремац, Н. Сад 2011, 235–341. С. Сремац, <i>Кир Герас</i> , у: Стеван Сремац, Н. Сад 2011, 343–388. М. Кашанин, <i>Стеван Сремац: хумор и меланхолија</i> , у: С. Сремац, <i>Зона Замфирова</i> , Бг 1975, 5–30. Г. Максимовић, <i>Магија Сремчевог смијеха</i> , Ниш 1998 (избор текстова 25 стр.) П. Поповић, <i>Стеван Сремац – човек и дело</i> , Приповетке IV, Бг 1935, 9–49. Г. Максимовић, <i>Тријумф смијеха. Комично у српској умјетничкој прози од Доситеја Обрадовића до Петра Кочића</i> , Ниш 2003, 180–187. А. Радин, <i>Приповетка-портрет и поступци карактеризовања</i> , Књижевна историја, св. 65–66, 1984, 31–72. А. Радин, <i>Уметност приповедања Стевана Сремца</i> , Стеван Сремац, Н. Сад 2011, 437–446. Љ. Пешикан-Љуштановић, <i>Усмено у писаном</i> , Бг. 2009 (избор текстова)

Студијски програм: МАС Језик, књижевност, култура (модул Српска књижевност и језик)
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Назив предмета: Култура, обред, поезија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 4
Услов: -
Циљеви предмета: Усвајање знања о кључним одликама лирских усмених врста у оквиру српске традиционалне културе и тумачење лирских песама у светлу одговарајућег обредног контекста.
Исходи предмета: По успешном завршетку курса, студенти су оспособљени да: - уоче и објасне повезаност лирских врста са кључним елементима традиционалне духовне и материјалне културе; - образложе дефиницију појма <i>обред</i> и идентификују традиционални обред као културни текст/систем знакова (кодова); - препознају и опишу обредни контекст песама; - изведу закључак о симболичкој функцији ритуалних радњи и предмета; - креирају и образложе идеалтипску дескрипцију обреда; - самостално тумаче, разумеју и примене стечена теоријских знања приликом анализе усмених лирских песама.
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Повезаност лирских врста са кључним елементима традиционалне духовне и материјалне културе. Дефиниција појма <i>обред</i> . Традиционални обред као <i>културни текст</i> , односно <i>систем знакова/кодова</i> (акционални – редослед одређених ритуалних радњи; предметни – свакодневни или специјално израђени ритуални предмети; вербални – поетски текст; персонални – одређени извођачи који врше ритуалне радње и лица којима су упућене, локативном – простор на којем се изводи; темпорални – извођење у одређено доба године; музички и ликовни. Симболичка (знаковна) функција ритуалних радњи и предмета. Конструкција идеалтипске дескрипције обреда. Структурно-семантичка анализа обреда (календарског и животног циклуса). <i>Практична настава:</i> Примена усвојених теоријских знања приликом интерпретације одабраних примера усмене лирске поезије.
Литература: Bandić, D. (1980). <i>Tabu u tradicionalnoj kulturi Srba</i> . Beograd: BIGZ (Biblioteka XX vek). Ван Генеп, А. (2005). <i>Обреди прелаза: систематско изучавање ритуала</i> . Београд: СКЗ. Golemović, D. (1997). <i>Etnomuzikološki ogledi</i> . Beograd: Čigoja štampa (Biblioteka XX vek). Ђорђевић, Т. Р. (2002). <i>Животни круг</i> . Ниш: Просвета. Elijade, M. (2011). <i>Rasprava o istoriji religija</i> . Novi Sad: Akademska knjiga. Зечевић, С. (2008). <i>Српска етномитологија</i> . Београд: Службени гласник. Јовановић, Б. (1995). <i>Магија српских обреда</i> . Нови Сад: Светови. Јокић, Ј. (2012). <i>Краљичке песме: ритуал и поезија</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Карановић, З. (2010). <i>Небеска невеста</i> . Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. Kovačević, I. (1985). <i>Semiologija rituala</i> . Beograd: Prosveta (Biblioteka XX vek). Пешикан-Љуштановић, Љ. (2007). <i>Станаја село запали: огледи о усменој књижевности</i> . Нови Сад: Дневник. Толстој, Н. И. (1995). <i>Језик словенске културе</i> . Ниш: Просвета.